

NÉPLAP

Szerkesztőség: Debrecen, Ferenc József-út 56.
Kiadóhivatal: József kir. herceg-u. 16.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 750 P
Negyedévre 21— P
Félévre 40— P

Az amerikaiak Észak-Elzászból benyomultak Németországba

Budapestet elkeseredetten védik a németek -- Elesett Szendrő és Ipolyság -- Teljes erővel folyik a nyugati német védelmi vonal ostroma

Az utolsó hetekben a nyugati hadszíntérről állandóan súlyos harcok, lassú szövetséges előrenyomulás és elkeseredett német ellentámadások híre érkezik. A nagyközönség a keleti arcvonalon az utolsó két év nagy szovjet győzelmei és a vörös hadsereg tertőelő előrenyomulása, nyugaton az angolszászoknak a nyár folyamán a normandiai áttörés utáni gyors előnyomulása után — amely igen rövid idő alatt a szövetségesek kezére juttatta majdnem egész Franciaországot, Belgiumot és Dél-Hollandiát — eszedeg arra a téves megítélésre juthat, mintha a nyugati hadszíntéren folyó hadműveletek a nyugati szövetségesek erőbeli visszaillesése, vagy éppen kimerülése folytán most álojellegűt öltöttek volna.

Ez a megítélés teljesen téves lenne. Szó sincs arról, mintha a német hadsereg ellenállóereje a nyár óta megerősödött volna. A hadműveletek tempójának meglassúbbodását kizárólag az okozta, hogy a délnyugati és nyugati német határon a

német hadvezetőségnek olyan mesterséges és természetes védelmi vonalak állnak rendelkezésére, amelyeknek áttörése csak lassú felőlő harcokban és súlyos anyagcsatlak megvívása után sikerülhet.

A szövetséges hadvezetés egyik vezérelve: az emberanyag lehető kimélése. Az egyes erődművek megrohanását rendszerint hosszabb tüzérségi és légi előkészítés és az utánpótlási vonalak rendszeres légitámadások útján történő szétrombolása előzi meg és csak ritkán sikerül az egyes erődők vagy közlekedési műtárgyak meglepetésszerű elfoglalása. Éppen ezért a nyugati német védővonalak teljes áttörése relative hosszabb időt kíván.

Hogy mindenki tisztán láthassa a nyugati hadszíntéren a hadműveleti lehetőségeket, az alábbiakban rövid ismertetést nyújtunk a

német védelem rendelkezésére álló mesterséges és természetes védővonalakról.

A nyugati irányból az elzász-lotharingiai—német határ felé előnyomuló szövetséges hadseregek mindenekelőtt a svájci—francia—német hármashatártól egész Elzász-Lotharingia külső határára a francia—belga—luxemburgi hármashatárig végighúzódo

Maginot-vonal

akadályába ütköztek. Ezt az erődvonalat Franciaország közismerten a legkorszerűbb eszközökkel, semmitéle költséget nem kímélve, több mint egy évtizedig építette. A Maginot-vonal a legtöbb helyen a tereptárgyakra támaszkodik, mint pl. a Vogézek előtere és a Saar felsőfolyása és a háború előtt a katonai szakértők áttörhetetlennek hirdették. Eltekintve attól, hogy éppen ez a háború bizonyította be: nincs áttörhetetlen erődvonal, a Maginot-vonal természetesen sokkal kisebb mértékben használható fel Franciaország felől jövő támadás kivédésére, mint a kelet felől indítottára, mert hiszen az erődvonal minden berendezése, a kilövési irányok stb. természetesen az utóbbi támadás szempontjait mérlegelve lettek terbevéve. A német propaganda ugyan vállig hirdette, hogy a híres Todt-szervezet felhasználásával az erődvonalat átépítették, de még a laikus előtt is tisztán állhat, hogy ez csak kismértékben sikerülhetett. A legutóbbi két hónap alatt lefolyt hadműveletek azután be is bizonyították, hogy a francia és amerikai csapatok ha szívós harc árán is, de relative kisebb áldozatok révén

mindenütt átjutottak ezen az első nagy akadályon egész Elzászban és Lotharingiában.

Ez azonban a nagy feladat megoldásának csak kisebb részét jelenti. A tulajdonképpen

első német ellenállási vonal a

Westwall, másként Siegfried-vonal.

Ez a svájci határtól a Felsőrajna jobbpártján húzódik Karlsruheig északi irányban, ott a Rajnát keresztezve, nyugatnak fordul és a Saar-vidéken át húzódik a luxemburgi határokig, ahol megint északra fordul és a luxemburgi, illetve belga határ és a Rajna között egészen Közép-Hollandiáig a Rajna nagy kanyarulatáig volt kiépítve; az utóbbi években a németek meghosszabbították az Északi-tenger partjáig. Ez a nagyon hosszú erődvonal nagy mélységben kiépített egyes erődművekből áll, melyek építésénél az erődepítési parancsnokság ugyancsak figyelembe vette az összes terepnyújtotta lehetőségeket. Részben a Rajnára és a Saarra támaszkodik, részben a délkeletnémetországi alacsony hegységekre és az erődvonal mélysége egyes helyeken az 50 kilométert is eléri.

Önálló akadályok természetesen maga a gyorsfolyású Rajna, mely néhol az erődvonal előtt, néhol mögötte folyik, a Saar alsó folyása, más kisebb folyók, az említett alacsony hegységek és főleg Hollandiában a német hadvezetés által alaposan kihasznált elárastási lehetőségek is.

A szövetséges hadsereg most már az egész arcvonalon vagy a

Westwall előterében, vagy már az erődvonalban folytatja harcát.

Igy a középső-rajnai arcvonalszakaszon az 1. és 9. amerikai hadsereg már mélyen behatolt az erődvonalba, mely itt Aachen és Köln között a Róhr-folyó partján húzódik. Amennyiben itt sikerül

Szendrő és Ipolyság elesett

A moszkvai hadijelentés közli: Magyarország területén, északra és északkeletre Miskolctól, csapataink

elfoglalták Szendrő városát és vasútállomását és a harcok

az átkelést a Róhr-folyón kieroszakolni, ezek a hadseregek feladatuk nehezebb részét már teljesítették és az Erf t-folyó átlépése után szabad az út Köln felé.

A Saar-arcvonalon a 3. amerikai hadseregnek már tíz hídőállása van a Saar keleti partján,

a Westwall több erődítményét elfoglalta

és elkeseredett német ellentámadások ellenére is megtartotta.

Elzászban a legutóbbi napokban Hagenautól északkeletre elért áttörés után a 7. amerikai hadsereg most már ugyancsak áttörte a Maginot-vonalat és a Rajna nyugati partjáig jutott, észak felé pedig átlépte a pfalzi német határt. Dél-Elzászban az 1. francia hadsereg a Rajna nyugati partját már hetekkel ezelőtt elérte. Ezen az arcvonalon a nehézség éppen abban áll, hogy a Rajna a Siegfried-vonal előtt húzódik, tehát a

szövetséges csapatoknak először a rajnai átkelést kell kiérszakolni

és csak azután kezdődhet meg a Westwall tulajdonképpen ostroma.

A fentiekből látjuk tehát, hogy a nyugati hadszíntéren a szövetséges csapatok által már megoldott és a meg megoldásra váró feladat éppen nem lebecsülendő. Talán még hosszabb időt vesz igénybe az előttük álló akadályok leküzdése, a közeljövőben még nem számíthatunk nagy-szabású mozgó hadműveletekre, de ha

csak egy lényeges ponton sikerül a megerősített övezet teljes áttörése,

a szövetséges hadseregeknek ezen a részen keresztül szabad útjuk lesz Németország acélszive, a Rajna—Ruhrvidék felé. Ez esetben pedig

Montgomery tábornagnak lehetősége nyílik olyan nagy-szabású mozgó és bekerítő stratégia

alkalmazására, melyre mesteri példát mutatott a Franciaország sorsát eldöntő normandiai, illetve északnyugatfranciaországi csata során. V. I.

során még több mint 30 más helységet is birtokukba vettek, melyek közül Tállya, Hernád-kécs, Beret, Bakta, Gagybáro, Szuhogy, Rudabánya, Nyirád, Sajóvelezd. Bánfalva, Tardona,

Mályinka községek és Tállya vasútállomása a legfontosabbak.

Budapesttől északra csapataink elfoglalták a csehszlovák területen fekvő Sahy (Ipolyság) városát.

A december 14-i harcokban Magyarország területén harcoló csapataink Miskolctól északra 1015 német és magyar katonát és tisztet ejtettek fogságba.

Az arcvonal többi részein felderítő tevékenység és helyi jelentőségű harcok folytak.

December 14-e folyamán csapataink 15 német páncélost semmisítettek meg. Légiharcokban és légharóink tevékenysége következtében 29 ellenséges repülőgép pusztult el.

Budapest ipartelepeit elpusztítják a nácik

Londoni jelentések beszámolnak arról, hogy a német hadvezetőség Budapest védelmére erősítéseket vont össze

— közte egy SS-hadosztályt — és súlyos ellentámadásokat indított nagyobb páncélos erők és tüzérség bevonásával. Jelenleg súlyos hullámzó harcok folynak a főváros határára.

A fővárosban most az SS tartja fenn a rendet és rémuralmat teremtett a lakosság körében. Folyik az ipartelepek elpusztítása is; amit a németek nem tudnak elhurcolni, azt feldűlják. Eddigi hírek szerint elpusztították már a Ganz- és Hagenmacher-gyárat.

Karlsruhe állandó tűz alatt

London, december 16. Eisenhower tábornok főhadiszállásáról jelentik, hogy a 7. amerikai hadsereg Észak-Elzászban, Hagenaúton északra tovább folytatta előnyomulását és ennek során két helyen, Veissenburgnál és Scheibenhárdinnál átlépte a pfalzi német határt. Az amerikai csapatok most 20 km-re állnak Landautól és az amerikai tüzérség most már a Rajna keleti partján lévő Karlsruhe nagy német ipari és közlekedési gócpontot tartja tűz alatt.

Dél-Elzászban a németek a súlyosan fenyegetett 19. hadsereg tehermentesítésére ellentámadást indítottak, mely némi tért nyert. A szövetséges ellenintézkedések folyamatban vannak.

A Saar-arcvonalon a jelentés súlyos harcokról számol be, a saarlauteni hídfőnél. A 3. amerikai hadsereg Saargemündtől keletre egy új ponton betört német területre és további tért nyert Saarguemesnél is.

A középső rajnai arcvonalon súlyos harcok közepette tovább tart az amerikai előnyomulás.

Súlyos szövetséges légitámadások — gyenge német légvédelem

Az amerikai légihaderő tegnap súlyos bombatámadást intézett Hannover és Kassel ellen, 700 nehézbombázó 500 vadászgép fedezete mellett támadta a legfontosabb közlekedési vonalakat; a támadás során csak gyenge elhárítással találkoztak.

Olaszországi támaszpontokról felszállt amerikai gépek bombázták a bajorországi Rosenheimet, Salzburgot, Amstetent, Innsbruckot és Linzet. E támadás alkalmával az amerikaiak semmiféle német elhárítást sem tapasztaltak.

Churchill beszéde a lengyel kérdéstről

„Az oroszok jogosan ragaszkodnak a Curzon-vonalhoz”

London, december 15. Az angol alsóházban a lengyel kérdéssel kapcsolatban folytatott vitát Churchill nyitotta meg.

„Február 22-én — mondotta a miniszterelnök — közöltem, hogy Teheránban személyesen vettem fel Lengyelország jövőjének kérdését Sztálin tábornagy előtt. Ráműttem, hogy Nagy-

britannia a Lengyelországgal szemben vállalt szavatossági kötelezettségei folytán jutott hadiállapotba Németországgal. A lengyel nemzet sorsa iránti gondoskodás első helyen áll a brit kormány és a brit parlament gondolataiban és politikájában — hangsúlyozta a miniszterelnök.

Erős és független Lengyelország

— Nagy örömmel vettem tudomásul magától Sztálintól, hogy neki is szilárd szándéka egy erős és független Lengyelország megteremtése és fenntartása, amely Európa vezető hatalmai közé tartozzon. Sztálin tábornagy e kijelentését a nyilvánosság előtt is többször megismételte. Meg vagyok róla győződve, hogy ez a Szovjetunió határozott politikája. Ezzel kapcsolatban emlékeztetem a Házat, hogy a brit kormány sohasem szavatolt bizonyos meghatározott határokat Lengyelország részére. Mindig az volt a nézetem, hogy minden területi elrendezés és változtatás kérdését a háború befejezése utáni időre kell halasztani. A szovjet csapatok előnyomulása olyan lengyel területen, ahol a földalatti lengyel hadsereg működik, feltétlenül szükségessé teszi, hogy valamelyes baráti megegyezés jöjjön létre, amely háborús

körülményekre való tekintettel lehetővé tegye a Hitler ellen harcoló összes erők együttműködését. Az októberben láptál reményeim szétfoszlottak — mondotta Churchill miniszterelnök. — Amikor Mikolajczyk lengyel miniszterelnök elutazott Moszkvába, azt reméltem, hogy egy hét múlva visszatér és magával hozza minisztertanácsának hozzájárulását az új lengyel határok kérdésében.”

Churchill kijelentette, hogy a lengyeleket többször felhívta a további halogatással járó veszélyre, majd így folytatta: „Ha Mikolajczyk kormánya visszatérhetett volna, a Sztálin tábornagyval folytatott igen barátságos megbeszélés és a lublini nemzeti bizottsággal folytatott tárgyalás után, azt hiszem, el lehetett volna hárítani az akadályokat a lublini nemzeti bizottsággal való egyetértésben.”

A lublini nemzeti bizottság tekintélye egyre nő

Mikolajczyk Moszkvából való visszatérése után a lengyel miniszterek nem tudtak megegyezni, mire Mikolajczyk több miniszterével együtt lemondott. „A lengyel kormány csaknem teljesen újalakult oly módon, amelyet bizonyos vonatkozásban nem tudok örömmel fogadni” — mondotta Churchill. — „Ma már ott tartunk, hogy úgy vélem, a megegyezés lehetősége a lengyel kormány és a szovjet kormány támogatását élvező lublini bizottság között igen bizonytalanná vált. Még mindig lehet,

hogy ismét eljutnak ahhoz a ponthoz, amikor Mikolajczyk majd újra kellő hatáskörrel beszélhet a lengyel nép sorsa felől, amikor a vörös hadsereg előnyomul és a németeket Lengyelország egyre nagyobb területeiről kiverik, a lublini nemzeti bizottság tekintélye egyre nő és kapcsolata a szovjet kormánnyal egyre tartósabbá és erősebbé válik. Őszintén sajnálom, hogy ezek a különböző erőtnyezők nem tudnak gyorsan egyesülni a közös ellenséggel szemben.”

Lengyelország megkapná egész Poroszországot

— „Nem tudom elfogadni azt a nézetet, hogy a lengyel határokat vonalkozó javaslatok nem kielégítőek vagy nem olyan biztosak a lengyelek számára, mint amilyenekről februárban beszéltem. Ha Lemberg-körül és az attól délre fekvő körzetet, amely a Curzon-vonalon fekszik, Ukrajnához csatolnák, ez esetben Lengyelország észak felől megkapná egész Kelet-Poroszországot, Königsbergtől nyugatra és délre, ideértve a danzigi kikötőt. Lengyelország a mesterséges és ve-

szélyekkel teljes korridor helyett — amelyet a múlt háború után oly fáradtságosan állapítottunk meg — a Balti-tenger 320 kilométer hosszú partvidékét kapná meg” — mondotta Churchill miniszterelnök. — „Nyugaton és északon — folytatta Churchill — a lengyelek sokkal fontosabb és sokkal magasabb fejlettségű területeket kapnának, mint amilyeneket keleten elvesztenének. Nem hiszem, hogy Lengyelország ezt az ajánlatot visszautasíthatná. Ez

az elrendezés természetesen nyugatra és északra a népesség kellő alcsoportosítását vonná maga után, többmillió polgár átköltöztetését keletről nyugatra és északra, valamint a németek teljes kiűzését is maga után vonná.”

Churchill ezután kijelentette, hogy nem retten vissza a nagy néptömegek áthelyezésének gondolatától sem.

— „Roosevelt elnök mindenről tájékoztatva van — mondotta Churchill, ismeri Nagy-Britannia és Oroszország felfogását. Teljes mértékben meg vagyok győződve róla, hogy a lengyel nemzet érdeke azt kívánja, hogy megegyezésre jusson a Szovjetunióval a a vitás kérdések elintézésében, még mielőtt a szovjet csapatok elfoglalnák Lengyelország legfontosabb részeit. Habozás nélkül kijelenthetem, hogy az oroszok jogosan ragaszkodnak a Curzon-vonal mentén húzódó határvonalhoz”. Kijelentette, hogy Nagy-Britannia sohasem változtatott ama felfogásán, hogy Lengyelországnak emelt fővel kell állni szabad és független nemzetként, amelynek joga van ahhoz, hogy saját tetszése szerint formálja országát, feltéve, hogy ez a forma nem fasiszta. „Nagy-Britanniának az a nézete, hogy Lengyelországnak hűségessé gátló kell állnia Németország lámadó szelleme előtt Oroszország barátjaként, mert egy újabb háború a civilizáció pusztulását jelentené” — mondotta Churchill.

Újabb harmas találkozó helye

Churchill végül kijelentette, hogy a legnagyobb örömmel látja a három vezető nagyhatalom kormányfőinek újabb találkozáját; ennek helyét Angliát ajánlotta, mely a háború első napjától rendíthetetlenül állt az ellenség megsemmisítő szándékával szemben.

Árjegyei Javai Huray
Kossuth-utca 39.

8 napon belül meg kell tisztítani az utcákat a törmelékektől

Debrecen város polgármestere felhívja a debreceni háztulajdonosokat — különösen a bombakárt szenvedett házak tulajdonosait —, hogy a házak előtt, az utcán felgyülemlett törmelékeket a legrövidebb időn belül takarítsák el.

Ha ez 8 napon belül meg nem történik, úgy a törmelékeket a háztulajdonos terhére viteli el a város.

A fenti intézkedést különösen indokoltá teszi a télire fordult idő. Ha a nagy havazások beállanak, a takarítási munkálatok elvégzése sokkal nehezebb lenne.

Biztosító Társaságok

ezután hívják fel a t. Ugyfeleket, hogy díjfizetési kötelezettségüknek igyekezzenek eleget tenni. Az esetleges lakás és egyéb változások, azonnal bejelentendők.

Megbízható

gépészt és éjjeliőrt

azonnalra felvesz a

REX-gyár

Horthy Miklós-ut 3.

KÖNYVKÖTÉS

izléses jó munka

Lakatos Isván

könyvkötészetében,

Çsapó-utca 6.

Fényképalbum, dia- és aktadoz, iróaljzat ra táron.

As egé

közvélem

jezte ki a

kiáltvány

Az itt is,

hetetlen

mert a

nem volt

A magyar

keresték

rájuk ne

osszák. N

eltakarita

kell meg

gyarság

dítását

kérdések

lyekre

mege on

Ezért

közvélem

sal az

elő! Talá

kívül, n

még neh

Ez a nem

rás, enne

pokat és

a fasiszmu

jól, hogy

jogászaink

gyobb ne

mus elle

meg a j

lésre vár

ezt meg

törő dem

ettől a

hangot

megszerv

nek meg

a módot

hogy gy

fasiszta

got ebbe

sodorta.

gazdasági

blémák

ideiglenes

vását és

nemzetgy

termőter

szántatlan

a kereske

meg, a

megszűnt

tása nagy

gazdasági

hoz. Enn

kialakítás

nemzetgy

De nem

politikai

életre a

Európá

A magya

országot

jába sodo

Mikor

a harc c

és magya

hurcolták

hát ninc

Nincs, a

a szöve

Nincs, ak

nelem p

Tart

ha

Köhö

Szécheny

fahio

és fameg

Szoo

A nemzetgyűlés elé!

As egész felszabadított ország közvéleményének kívánságát fejezte ki a tegnap napvilágot látott kiáltvány: „A Magyar Néphez!” Az itt is, ott is meginduló élet hihetetlen nehézségekbe ütközik, mert a problémák megoldása nem volt elszigetelten lehetséges. A magyar jövőért küzdő emberek kerestek egymás kezét, hogy a rájuk nehezedő gondokat megosszák. Nemcsak a romokat kell eltakarítani, nemcsak az életet kell megindítani, hanem a magyarság belső és külső felszabadítását kell kiküzdeni! Olyan kérdések és feladatok ezek, amelyekre egy-egy város, egy-egy megye önállóan képtelen!

Ezért tekint most az ország közvéleménye feszült várakozással az ideiglenes nemzetgyűlés elé! Talán Kossuth parlamentjén kívül, nemzetgyűlés nem állt még nehezebb feladatok előtt! Ez a nemzetgyűlés lesz a jogforrás, ennek kell lefektetni az alapokat és megszervezni a nemzetet a fasizmus elleni harcra! Tuljajuk jól, hogy felszabadításunk óta jogászaink abban látták a legnagyobb nehézségeket a belső fasizmus elleni harcban, hogy nincs meg a jogalap! A nemzetgyűlésre vár tehát az a feladat, hogy ezt megteremtse! A frissen feltörő demokratikus erők elvárják ettől a nemzetgyűléstől, hogy hangot adjon és intézményesen megszervezze a háború bűnöseit megbüntetését és megtalálja a módot és lehetőséget arra, hogy gyökerestől kiirtassék az a fasista szellem, mely az országot ebbe a kétségbeesítő helyzetbe sodorta. De nemcsak jogi, hanem gazdasági és közigazgatási problémák egész sora követeli az ideiglenes nemzetgyűlés összehívását és ezeknek megoldása a nemzetgyűlés feladata. Az ország termőterületének nagyrésze felszántatlan, az áruk kicserélődése, a kereskedelem még nem indult meg, a hitelélet pedig teljesen megszűnt! A bizalom helyreállítása nagyban hozzá fog járulni a gazdasági kérdések megoldásához. Ennek a bizalmi légkörnek kialakítását várja mindenki a nemzetgyűléstől.

De nemcsak a gazdasági és belpolitikai szükségszerűség hívja életre a nemzetgyűlést.

Európában ma háború dúl. A magyarság eddigi vezetői az országot a német szövetség karjába sodorták.

Mikor pedig vezetőink belátták a harc céltalanságát, a németek és magyar bérenceik ezeket elhurcolták. Az országnak tehát nincs törvényes kormánya. Nincs, aki az ország nevében a szövetségesekkel tárgyaljon. Nincs, aki végrehajtaná a történelem parancsát és a magyar

fégyvereket a németek ellen fordítaná! Pedig erre okvetlenül szükség van! Súlyos hibák történtek. Hősi nemzetből szolgálkú zsoldos néppé váltunk. Ezt kiküszöbölni a nemzetgyűlés feladata.

De az ideiglenes nemzetgyűlésnek nemcsak feladata, hanem felelőssége is mérhetetlen. Helyesen nevezik összehívói ideiglenesnek, mert a végleges nemzetgyűlést csak titkos választással lehet összehívni. Erre azonban ma még mód nincs. A fentebb kifejtett problémák azonban sürgetnek.

Közügyek és demokrácia

Ma az egész világon a demokrácia gondolatának újjászületését látjuk, bárhová fordulunk, elveinek hirdetését halljuk. Mindenki demokráciáról beszél. De vajjon biztos-e, hogy mindazok, akik róla beszélnek, tudják-e, hogy mit jelent?

Demokráciát Oly sokat mond ez a szó a gondolkodó embernek. Nem akarunk most itt az etimológia útvesztőjébe keveredni, sem a demokrácia athéni megnyilvánulásait kutatni. Az sem lehet most célunk, hogy ismertessük a felvilágosodás filozófiájának hatásait a demokratikus gondolat kifejlődésére. Egyszerűen arra akarunk rámutatni, mit jelent ma a demokratikus gondolat az államépítésben és államvezetésben. Lincoln Ábrahám mondja, hogy a demokrácia a népruralomnak az a rendszere, ahol a nép a népért uralkodik. Első tekintetre talán pleonazmusnak látszik ez a megállapítás, de alaposabban megvizsgálva, rájövünk arra, hogy ez a szellemes meghatározás a lényegre tapint rá. Mert mi egyéb lehetne ideálisabb annál, hogy az államalkotó nép legszélesebb tömegei vegyenek részt az államigazgatásban. És vajjon nem az az államépítés célja, hogy a nép fejlődését, gazdasági gyarapodását segítsük elő? Tehát, ha népralom van a népért és természetesen ezt csak a nép által választott képviselők vezetése mellett érhetjük el. Lincoln Ábrahám amerikai volt. Mások voltak a viszonyok az ő idejében. A viszonyok különbözők lehetnek Magyarországon, de az elvek és célok azonosak, legfeljebb a körülmények annyiban játszhatnak közre, hogy változtatnunk kell a módszereket céljaink elérésére.

Mint fentebb láttuk, a demokrácia megköveteli, hogy az egész

Cselekedni kell, a történelem keze nem áll meg. Azonban ez a helyzet teszi súlyossá a nemzetgyűlés tagjainak felelősségét.

Úgy sáfarkodjanak és úgy cselekedjenek, hogy tetteikről számot kell adni. Ne felejtsek el, hogy a magyar nép ha majdan titkos választással összehívott parlament útján számonkéri tőlük, hogy úgy cselekedtek-e, ahogy azt a nép érdeke megkívánta? Megtettek-e mindent, hogy Magyarországon valósággá váljék a demokrácia, s Magyarország újra elfoglalhassa a helyét a szabadsáért harcolni és küzdeni tudó népek sorában. H. R.

nép bekapcsolódjék az államvezetésbe. Sikere tehát ennek a rendszernek annál nagyobb, minél magasabb kultúrfokon áll a nép átlaga és minél inkább van kiművelve az államvezetés művészetében.

Demokratának lenni tehát annyit jelent, mint a népet olyan kultúrfokra emelni és neki olyan nevelést adni, hogy az államvezetés a legsimábbban és a leggyorsabban haladjon előre.

Magyarországon e tekintetben igen súlyos feladatok előtt állunk. Az eddigi uralkodó rétegek a demokrácia szellemével ellentétben mindent elkövettek, hogy a nép nagy rétegét a közügyekből kikapcsolják és ezért olyan színvonalon tartásák, mely nem tette alkalmassá az ország ügyeibe való beleszólásra. A népnek a közügyekből való kikapcsolódása pedig azt vont maga után, hogy a közügyekkel foglalkozó és tulajdonképpen a nép ügyeit intéző tisztviselők légüres térben mozogtak, elvesztették kapcsolatukat a néppel és így természetesen annak bizalmát sem bírták. A jegyző és paraszt közt olyan nagy volt az el-lentét, hogy azt áthidalni majdnem lehetetlen volt.

A nép tehát a közügyekből ki volt zárva. Egy kis gyökértelen réteg saját privilegiumaképpen kezelte a közügyeket. Ez hozta magával az ernyedtséget, mert lehetetlen volt a népből ezt a réteget felfrissíteni és a természetes szelekciót végrehajtani. Kifejlődött ezzel szemben a multnak egyik legszörnyűbb betegsége, a kontra-szelekció.

A feladatot tehát látjuk. Hol itt a segítség? Közelebb kell vinni és át kell adni a közügyeket a népnek. A helyes mértékben alkalmazott decentralizáció lehetővé fogja tenni, hogy a nép közelebbi kapcsolatba kerüljön a közügyekkel, a helyi hatóságoknak autonóm választása pedig elő fogja mozdítani a nagy tömegeknek politikai iskolázottságát. Ez a két ut-

fogja tehát biztosítani, hogy a közügyek tényleg a köznek ügyei legyenek s hogy azok ne zárt ajtók mögött bonyolódjanak le. A politikai iskolázottság fogja lehetővé tenni, hogy az eddigi fejlőlőntő jánosok az államhatalom öntudatos képviselőivé váljanak.

A decentralizáció eredményeképpen a közügyek nagyrésze a helyi önkormányzatok feladata lesz és ennek következtében lehetőség nyílik arra, hogy a nép az ellenőrzést nemcsak elméletileg, hanem gyakorlatilag is keresztülvigye. Erre az ellenőrzésre pedig okvetlenül szükség van. Ha a magánvállalatokat, kartelleket a nyilvánosság felügyelete alá akarjuk helyezni, mennyivel inkább szükséges, hogy a köznek ügyei a nyilvánosság előtt és a nyilvánosság beleszólásával játszódjanak le. Meg kell szünni végre annak a rendszernek, amelyik „rólunk, de nélkülünk határoz”. Fel kell számolni ezt a rendszert a diplomáciától az adóügyekig, a bíróságoktól a közigazgatásig. Csirájában kell elfojtani minden olyan kísérletet, mely a nép jövőjét megint nép nélkül akarja felépíteni. Svájcban aránylag kis ügyeket is népszavazással döntenek el. Nem állítjuk azt, hogy ez ma Magyarországon lehetséges, de mindent el kell követni, hogy a nép a saját ügyeibe beleszólhasson. A decentralizáció és a helyi önkormányzatok rendszerének minél szélesebb körű kiépítése az egyetlen lehetősége a közügyeknek demokratikus vezetésére. Halpern Róbert

Ma délután
fél 3 órakor

József Attila emlékünnepe

a Csokonai Színházban

Olcsó jegyek a
a színház pénztárában
delelőtt
9-től 2 óráig.

A debreceni Szociáldemokrata Párt végrehajtóbizottsága folyó hó 17-én, vasárnap délután fél 3 órakor pártértekezletet tart, melyre a pártszervezet tagjait meghívja a végrehajtóbizottság.



Karácsonyra

ombiűrészkeszlet, gyermekjáték, korcsolya nagy választékban kapható

Sesztina Lajos

vasnagyerkeskedésben.

Gumicszmat, cipőt

javitok, adok, veszek
és cserélek

Orosz, Piac-u. 40

Gazdak Biztosító Szövetkezele
debreceni vezérképise üsége
működését tovább folytatja.
Ezaton is felhívja nt. tagjai, hogy
a hátralékos díjakat, jogaik meg-
óvása érdekében sziveskedjenek
befizetni a Ferenc József-ut 10.
szám alatti irodánkban.

Tartós ondulást

hajfestést készíttessen

Köhöny Lászlóné-nál,
Széchenyi-u. 2. Kistemplom mögött

fahidi Testverek R. fatelepe

és famegmunkáló üzeme megnyilt.
Széchenyi-ut 3. sz.

Levél a szerkesztőhöz a földreform kérdésében

A földreform kérdésében az alábbi levelet kapta szerkesztőségünk:

A földreform égető kérdésével foglalkozva, nem szabad megfeledkeznünk arról az elemi igazságról, hogy minden birtokpolitikai művelet végrehajthatóságának egyik első feltétele a megfelelő anyagi felkészültség, vagyis a pénz. All ez mindenekelőtt a mai viszonyok között, amikor mezőgazdaságunk kifosztva, jórészen műveletlenül várja az életet teremtő munkáskezeket. Ha tehát földreformot akarunk, akkor különös gondot kell fordítanunk a pénzügyi kérdések megoldására. Feltétlenül szükség van olyan finanszírozóra, aki a földtőkét részben vagy egészben hitelezi.

A földtőke hitelezésére meg lehetne nyerni — kellő propagandával — azt a külföldi tőkét is, amely ma a svájci bankokban kamatozatlanul hever. Ha ez a tőke a szövetkezetekben tömörült kisembereknek a földtőkét hitelezi, egyrészt teljes biztonságot élvez, mert hiszen a föld megterhelhetetlenül mindaddig az ő teljes fedezetű szolgál, amíg azokat tőle meg nem vásárolják, másrészt pedig a tőke akkor is meghozza a 3% kamatot, ha az ideiglenesen fizetett haszonbér átlagosan nem több egy mázsa búzánál.

Fenti elgondolással szemben a legerősebb ellenérv az, hogy a külföldi tőke úgysem jön hozzánk, mert politikai és gazdasági helyzetünk következtében bizalmatlanul velünk szemben. Ez kétségteljesen igaz. De éppen azért van szükség a külföldi tőke felvilágosítására, tehát megfelelő propagandára, hogy a bizalmatlanságot megszüntessük és feltárva a helyzetet, a külföldi tőkével megértessük, hogy a magyar föld és a földműves munkája változatlanul hitelképes. Ha van egy bizonyos fokú optimizmus abban a felfogásban, hogy ennek a propagandamunkának sikere el nem maradhat, akkor van egy bizonyos fokú defétizmus abban a felfogásban, hogy úgyszólván minden, minket a külföld hitelképeseknek nem tekint. Hirdessük azt, hogy a magyar föld nem került csődbe, a magyar föld megsokszorozza értékét, ha a földreform azoknak juttatja, akik azt megmunkálják. Az a külföldi tőke, amely a múltban zálogleveleinket vásárolta, kell, hogy végül is visszanyerje bizalmát és hasznosan kapcsolódjék bele hazánk gazdasági életébe.

Amde akár belföldi, akár külföldi legyen az a tőke, amelyre szükségünk van, egy feltétlenül bizonyos: ez a tőke az egyedülálló kisbirtokoshoz nem fog eljutni, hanem csak ahhoz a szer-

a kisembereknek tehát, akiket földhöz kívánunk juttatni, szervezetébe kell tömörülniük, szövetkezetet kell alakotniuk. Ennek a szervezkedésnek már most meg kell indulnia, hogy készen álljanak arra az időre, amikor a nemzetgyűlés a cselekvési lehetőséget megadja!

Csak a szövetkezeti forma alkalmas arra, hogy sok kisembert egyesítve, sok kis erőt egy hatalmas erőteljesítővé fokozzon.

„A magyar hazafiak feladata ma is: kérielhetetlennek lenni az áruókkal és megalkuvókkal szemben, de ugyanakkor, egyesíteni mindazoknak az osztályoknak és rétegeknek az érdekeit, melyek készek résztvenni a nemzeti szabadságharcban.” (Révai József.)

Az újjászülető debreceni élet nyomában

Zajlik az élet a zsidogón, ahol sok a vevő, sok az eladó, de még több, aki eltűnt holmiját keresi

A debreceni üzletek egy része nyitott csak ki, de azokban sem sok öröme telik a vásárlóközönségnek. Az élelmiszert árusító üzletek kilincsét ugyan egymásnak adják a vásárlók, de egyéb üzletek, különösen a textilesek, konganak az ürességtől. Ezen nincs is semmi csodálkozónivaló, mert azokban legfeljebb cipőfüzöt, műrostos pamutot és borotvapengét talál a betévedt vevő. Mellékesen megjegyezzük, hogy az áruhiányért nem okoljuk a kereskedőket, bár tudomásunk van róla, hogy egyeseknek elrejtve jelentős készleteik vannak, melyeket, ugylátszik, „jobb időkre” várnak.

Debrecen üzleti forgalmának nagy része nem is az üzletekben bonyolódik le, hanem a zsidogón, ahová feketélő sorok kigyóznak szerdán és szombaton reggel.

A debreceni ócskáspiacon a megszokott kép fogad bennünket. Az áruk mennyisége és minősége ugyan nem üti meg a békebeli színvonalat, de a forgalom élénk. Sok az eladó, sok a vevő, de még többen vannak olyanok, akik többször végigmennének a kirakott áruk sorai között, nem kérdeznak árat, nem is vásárolnak, csak figyelnek. Ezek azok az emberek, akik talán a legtöbbet keresik: kutatnak eltűnt holmijaik után. Néha ráismerni vél-

Ilyen összefogás nélkül ma birtokpolitikai műveletekbe belefogni logikai képtelenség. A földreform révén új otthon kereső és építeni akaró kisember ma hasonló a sziklás bércek turistáihoz, akik idegenvezető nélkül szakadékba zuhannának és elpusztulnának. Az új otthon szerzők idegenvezetője a szövetkezet! Akkor tehát, amikor földreformról beszélünk, ne feledkezzünk meg arról egy pillanatra sem, hogy szövetkezetek nélkül a földreform olyan valami, mint a szerker tengely nélkül. (Óbor)

Egyetemi hallgatók kérelme a HÉV-hez

A HÉV a forgalom megindításakor 50 filléres egységű jegyeket bocsátott ki és nem tette lehetővé a kedvezményes utazást azoknak, akik számára a villamos nem csupán kényelmi eszköz. Így gondolkodunk elsősorban azokra, akik munkahelyüket villamoson hamarabb és biztosabban tudják megközelíteni, vagy akár hivatásuknál fogva naponként hosszú utat kénytelenek megtenni.

Most pedig az egyetem megnyitásával kapcsolatban kell ismét felvetnünk a villamosbérlet problémáját. Mi, egyetemi hallgatók, megértve az időt szavat, valamennyien különböző munkahelyeken dolgozunk s az előadások látogatása csak úgy válik lehetővé, ha ezt munkaidőnkkel össze tudjuk egyeztetni. A villamos tehát számunkra sem luxus eszköz; ugyanakkor azonban a kedvezményes jegyek hiánya nagy megterhelést jelent, különösen az orvostanhallgatóknak, akik naponta több ízben kénytelenek az egyes intézetek közt utazni, miután a közintézmények elmenekült vezetőinek lelkiismeretlensége folytán nem tudunk fizetéshez jutni.

Igy a magunk részéről is, de azt hisszük, valamennyi dolgozó nevében, tisztelettel kérjük a HÉV vezetését, hogy lehetőség szerint állítsa vissza a régi bérletrendszert.

Kiváló tisztelettel: az egyetemi hallgatók nevében: Kiss László orvostanhallgató, Gál Sándor joghallgató.

Megnyílt a Vegykísérleti Allomás

Az egyre fejlődő gazdasági élet örvendetes eseménye, hogy újra megnyílt és teljes üzembe állt a Vegykísérleti Allomás. Az Allomás, mely régi helyén, a Degenfeld-tér 2. szám alatt működik, értesíti a kereskedőket, hogy élelmiszert és technológiai vizsgálatokat 9—1 óráig végez.

Meteor mozgó

Ma vasárnap 11, 1 és 3 órakor
Holnap hétfőn 3 órakor

Az utolsó dal

Főszereplők: Simor Erzsé, Bárczy Kató, Jávorszky Sándor, Sárdy János.

Jegyelővétel: délelőtti előadásokra 10 órától. A 3 órai előadásokra aznap 11 és 2 órától.

Értesítem

az igen tisztelt vendégeimet, hogy hölgy-fodrászatomat ismét megnyitottam

Tartós gondolálást

garanciával nálam készíttessen

ifj. Juhos Antal

Bethlen-utca 29. sz.

Fábián

Női divatszalon és Modellház

Megnyílt!

Modellház Piac-u. 43,
nőiszalon Péterfia 4.

RÓZA

kalapszalonn

nyitva 9—1 óráig

Piac-u. 38, az udvarban

Magas árat

FIZETEK

szövetekért, vászon-

ért, kegyekért,

új és ócska férfi- és női ruhákért

HIVÁSRA házhöz megyek

Piac-u. 59 Uzeltheiyiség

Polyó hó
Bizottság ig
közölt lapu
jelentette a
melő Bizotts
A „Néplap
reste a sz
helyiségeiben
s érdeklődöt
Kraft Lőr
zottság egyi
vetkezőkben
ság működés
— Miért i
pen a Sz
Bizottság?
— Elsőec

gazdasági
sére és a
megindítás
Mint tudjuk
radt tulajdo
Néhol az
mindem ere
ditotta az ü
lenül attól,
benhagyták.
az üzemi m
tanácsstalanu
megkezdene
sib. munkál
nak engedil
szolgáló t
árukészletek
lajdonképpe
mely abban
ják, mi jele
az a jogala
talhatják a
mekben. S
még mindig
küség hatás
nak, s azt
lülről jöjje
sorsukat, in
harcolja ki
kat, amit
maguknak.

A Terme
munkások
ott, ahol a
tők elmene
az üzem m
venni az
jelen körü
van a jog,
hogy az en
— Az ip
körül mily
Termelő B
— Bár
nem a Ter
de az l
egység al
zottság jóv
lajdonos n
kereskedel
tatására n
engedély.
azért van
zottságra is
mara a le
adja ki az e
olvan szor

kölcsö
ujra
Ferenc Józ

Szih
bakfi
ruha
Batthány-

A gazdasági újjáépítés terén rendkívül nagyjelentőségű munkát végez a Szakszervezeti Termelő Bizottság

Folyó hó 6-án a Szakszervezeti Bizottság igen szerény kis hirt közölt lapunkban, amelyben bejelentette a Szakszervezeti Termelő Bizottság megalakulását.

A „Néplap” munkatársa mellesleg a szakszervezeti székház helyiségeiben működő bizottságot érdeklődött annak munkája felől. Kraft Lóránd, a Termelő Bizottság egyik vezetőtagja a következőkben ismertette a Bizottság működését és jelentőségét.

— Miért is alakult tulajdonképpen a Szakszervezeti Termelő Bizottság?

— Elsősorban a munkásság gazdasági érdekeinek megvédésére és a termelés hatatosabb megindítására és folytatására. Mint tudjuk, rengeteg üzem maradt tulajdonos és vezető nélkül. Néhol az ittmaradt munkásság minden erejét latbavetve megindította az üzemi munkát, függetlenül attól, hogy vezetőik cserbenhagyták. Azonban sok helyen az üzemi munkások még mindig tanácstalanul állnak s nem hogy megkezdzenék a javítási, takarítási stb. munkákat, hanem pusztulásnak engedik a közösség érdekeit szolgáló termelőeszközöket és árukészleteket. Ennek főoka tulajdonképpen tájékozatlanságuk, mely abban rejlik, hogy nem tudják, mi jelen körülmények között az a jogalap, amely szerint folytathatják a termelést ezen üzemekben. Sok üzem munkásai még mindig a fasiszta szolgálókúság hatása alatt megriadva állnak, s azt várják, hogy majd felülről jöjjön valaki, aki intézze sorsukat, indítsa meg üzemüket, harcolja ki nekik azokat a jogokat, amit maguk is kivívhatnak maguknak.

A Termelő Bizottság felhívja a munkások figyelmét arra, hogy ott, ahol a tulajdonos és a vezetők elmenekültek, ott elsősorban az üzem munkásai jogosultak átvenni az üzem vezetését, mire jelen körülmények között meg van a jog, mód és a lehetőség, hogy az engedélyt meg is kapják.

— Az iparengedélyek kiadása körül milyen hatásköre van a Termelő Bizottságnak?

— Bár az iparengedélyeket nem a Termelő Bizottság adja ki, de az Iparkamarával kötött egység alapján a Termelő Bizottság jóváhagyása nélkül a tulajdonos nélkül maradt ipari és kereskedelmi üzemek továbbfolytatására nem adható ki újabb engedély. Az Iparkamara mellett azért van szükség Termelő Bizottságra is, mert — habár a Kamara a legjobb belátása szerint adja ki az engedélyeket — nincsen olyan szoros kapcsolata az üze-

mek munkásaival, mint a szakszervezeteknek, amelyeknek legfőbb hivatása felőlelni a munkások kérdéseket és hivatalos fórumoknál előterjeszteni a munkásság követeléseit és megvédeni jogait. Ezért van szükség a Termelő Bizottságnak mindenkor véleményére is és ezért nem adható ki iparengedély ezen üzemek továbbfolytatására a Termelő Bizottság jóváhagyása nélkül.

— Hogyan vehetik át az üzemek munkásai azt az üzemet, melynek tulajdonosa elmenekült?

— Ez a kérdés végtelenül könnyű a jelen körülmények között. Kérvényt irnak az üzem munkásai a polgármesterhez, amelyben kifejtik, hogy az üzem tulajdonos nélkül maradt és a munkások a maguk által választott vezetőkkel akarják az üzemet továbbfolytatni. Ezt aztán benyújtják az Arany János-utca 2. szám alá a Termelő Bizottsághoz, amely a kérelmeket felülvizsgálja és amennyiben azt helyesnek találja, kéri a polgármestertől az engedély kiadását.

— Mi történik abban az esetben, ha a munkásság kérelmét megelőzően az Iparkamara már adott ki engedélyt valamely személynek gazdátlan üzem vezetésére, továbbfolytatására, s most utólag a munkások is benyújtják kérelmüket az üzem vezetésére és továbbfolytatására?

— Ilyen kérelem benyújtásának semmi akadálya nincsen. A Termelő Bizottság ezeket is felülvizsgálja és méltányos esetben a termelés és a munkások érdekeit véve mindenekelőtt figyelembe, kéri az előbb kiadott engedély visszavonását és új engedély kiadását.

— Rokonok és egyéb hozzátartozók iparengedélykérelme mennyiben részesül előnyben a munkások kérelmével szemben?

— A Szakszervezeti Termelő Bizottság ilyen esetekben csupán akkor nyújt előnyöket a hozzátartozóknak a munkássággal szemben, amennyiben ezek szakképzettségüket és az üzem vezetésében való jártasságukat kellően tudják igazolni. Nem nyújt előnyt azonban olyan esetben, ha ezen rokonok más vállalatnak a tulajdonosai vagy vezetői. A cél az, hogy a nyereségrészesedésből kikapcsoljanak olyanokat, akik munkájukkal nem képesek százszázaléki az üzem termelését elősegíteni, csupán címleges vezetőszerepük révén akarnak ré-

szesedni a haszonból, minden ellenszolgáltatás nélkül. Ez csakis a termelési költségek emelésére, vagy a munkások bérének csökkentésére vezethet.

— Ezen üzemek vagyontárgyai kinek a tulajdonát képezik?

— Természetesen egy megalakult új magyar kormány esetleges más rendeletéig a vagyontárgyakhoz az elmenekült birtokos tulajdonjoga fennáll. Részben ezért kell az üzem átvételekor leltárt készíteni, hogy alkalomadtán el lehessen számolni az illetékesekkel. Vannak üzemek, amelyek továbbfolytatására senki sem adta be kérelmét. Ezen üzemek raktáraiban és üzlethelyiségeiben felhalmozott árukészleteket felleltározzák és szükség sze-

rint kiösszák a kereskedők között, ellenértékét pedig a városi házipénztárba fizetik be. Ebbe a munkába szintén bekapcsolódik a Termelő Bizottság, s úgy a leltározási, mint az egyenlő elosztási munkákat megkönnyíti és elősegíti a közösség érdekében.

— Mi a Termelő Bizottság további célkitűzése?

— A Termelő Bizottság további célkitűzéseit az adott körülmények és követelmények szabják meg, amelyek az elkövetkezendő gazdasági újjáépítéssel kapcsolatban merülnek fel.

A Termelő Bizottság alig valamivel több mint egyhetes munkájával ináris biztató eredményeket mutathat fel. A jövőre nézve pedig meggyőződésünk, hogy a bizottság által választott út az, amely a jövő gazdasági felépítését és a dolgozók érdekeit az elkövetkezendő nagy átalakulás korszakában a legmesszebbmenően tudja támogatni és megvédeni.

A chicagói szakszervezeti kongresszus

Chicago, december. (TASS.) A C. I. O., az Egyesült Államok ipari szakszervezete a közelmúltban Chicagóban tartott kongresszusán állást foglalt a világ bekéjének a Dunbarton—oaksi elvek szerint történendő megszervezése érdekében. A kongresszus határozati javaslatot fogadott el, melyben leszögezte, hogy „a béketárgyalás alapja nem lehet semmiéle enyhe, vagy engedékeny béke”. Leszögezte azt a szilárd álláspontját, hogy a nácizmus eltörlésével kapcsolatban az összes haborús bűnösök, valamint a mögöttük álló iparmágnások és junkerek szigorú büntetésben kell hogy részesüljenek. A fasiszmus minden formája kiirtandó és így megengedhetetlen Franco Spanyolországának és a fasiszta argentin kormányának az Egyesült Nemzetek Szövetségébe való felvételre.

A határozati javaslat ezután állást foglalt a nemzetközi szakszervezeti együttműködés mellett, valamint az olyan nemzetközi kartellek ellen, amelyeknek fontos szerepük volt a náci imperializmus uralomrajutásában.

A kongresszus végül egyhangúan kimondotta, hogy feltétlenül kívánatosnak tartja az Egyesült Államok összes szakszervezeteinek egyesítését, valamint egy olyan nemzetközi intézmény viszszaállítását, mely biztosítja a szabadságszerető népek szakszervezeteinek együttműködését.

A kongresszus magáévá tette Marrey enök javaslatát és elfogadta az angol szakszervezetek meghívását a jövő év elején Londonban megtartandó szakszervezeti világgongresszus munkálatainak előkészítésére.

Ma van a József Attila-emléknap

A Demokratikus Ifjúsági Szövetség és az Ady Társaság ma, vasárnap délután fél 3 órai kezdettel rendezi nagy érdeklődéssel várt irodalmi ünnepségét, amellyel a tragikus sorsu nagy magyar költő, József Attila emlékének kíván áldozni. A költő méltatására és tolmácsolására Debrecen íróinak és előadóművészeinek legjava vállalkozott. A hatalmas és gazdag műsorban Höchtl Margit, Juhász Géza, Juhász Iza, Antal Gábor, Debreczeni Pál, Kraft Lóránd, Vásáry Tamás, Szendy Tihamér, Ujjfalussy József, Osváth István, Molnár Tibor és mások nevével találkozunk. Jegyek 1, 2 és 3 pengős árban vasárnap d. e. 9—2 óráig kaphatók a színház jegypénztáránál. A rendezőség az ajtókat pontban fél 3-kor lezárja.

AKI!
a leégett Tóth Gyula
vasúzetéből és a Kistemplom
mögötti raktárból egyetlen
árukat elvitt, haladéktalanul
hozza vissza.
Nyomra vezetöt
jutalmazom!

Lengyel
KELMEFESTŐ

kifogástalanul fest, mos, tisztít.
Üzlet: Csapó-utca 24.
Üzem: Csapó-utca 47.

Cégtáblát

üzlésesen, olcsón fest

JUHÁSZ

címfestő mester

Sas-utca 2 sz., az udvarban

Írógép és varrógép

műszerész-műhelyemet

a régi helyen Koszút-ú.

31 sz. alatt megnyitottam.

Molnár Oszkár

Csapó-utca 88. alól

CSAPÓ-U. 1. ALÁ

helyeztem at illatszer- és játékuészletemet **NOVÁK**
Márta

Modern
kölsönkönyvtáramat
újra megnyitottam.
Ferenc József-ut 61 sz., udvarban.

Szilágyi Eta
baktó-, gyermek- és fiu-
ruhaszalonját
Batthány-u. 14. szám alatt folytatja

**Heimlich Lajos
zongoranagversenye
a Demokratikus Kulturális
Szövetség rendezésében**

A zenekedvelők halál adhat-
nak a szeszélyes sorsnak, mely
Heimlich Lajost, a kiváló zongor-
művészt, Bartók európai hírnév
tanítványát Debrecenbe vetette.
Tegnap, a Csokonai Színházban
adott hangversenye ugyanis olyan
páratlan élvezetet nyújtott, amilyenre
az utóbbi években nem igen lehetett
részük. Mi már ismertük Heimlich Lajost
Pestről, ismertük művészetét, mely a modern
aszketikus elmélyülést szerencsésen
egyesíti a romantikus hévvel és lendülettel,
de bennünket is megleptek új, csillogó
hangjai, melyeket a súlyos megpróbáltatások
éreltek ki a művészből.

Tegnap hangversenyén művészi
magatartásának egész skálájával mutatkozott
be Heimlich Lajos. Beethoven „Patetikus szonátájá-
tól Strauss „Kék Dunakeringő“-jéig,
Chopin Polonaise és Schubert Rosamunda!
Egészen különleges azonban az a rendkívüli
affinitás, mely Heimlich Lisztet köti össze.
Mintha csak előttünk épülne fel, ott a helyszínen
a csodálatos torony, a La Campanella,
Liszt legvirtuózabb műve. Az annyiszor játszott
és hallott „Szerelmi álmok“ is új színt nyert
Heimlich rokoni interpretálásában. Hangversenyének
befejezése után, zeneértők és nem zeneértők
azzal az érzéssel keltek fel helyünkről,
hogy maga Liszt Ferenc zongorázott most
előttünk...

Heimlich Lajos hangversenyén Radó Pál
előadóművész működött közre egy Villon- és néhány
Ady-verssel. Radó Pál fejelemzett, jó szavaló,
Villon híres bitófa-balladáját rég nem hallottuk
ilyen tisztán, ilyen pozitíven, de a „közreműködés“-t
megsemmisítjük tulságosan szerencsésnek.
Heimlich Lajos hangversenyén elég maga
Heimlich Lajos is és a „kísérő-számok“ —
bármilyen jók legyenek is — csak rontanak a
hangverseny egészéből és az összbemutató
áhitatából. Ennek ellenére a tegnapi hangverseny
a Demokratikus Kulturális Szövetség igen
szerencsés bemutatkozása volt, melyet a
debreceni közönség nagy lelkesedéssel méltányolt.

(ag.)

Vágómarhát

sertést és birkát a közellátás részére vesznek magasabb napi áron

Fábián Antal

Rákóczi-utca 56.

Veszek, eladok

újat és használtat: vásznat, szövetet és mindenféle méteres árut, férfi és női ruhát, fehérneműket, szőnyeget, — órát, varrógépet és cipőket

Nyomtató-u. 4

Munkások

József Attila verse

*Porogódnak a tőkés birodalmak,
csatlog világot szagató foguk.
Lágy Ázsiát, borzolt Afrikát falnak,
s mint fészket ütik le a kis falut.
Egy nyúl a tenger! Termelő zabálás
kis, bűvő országokra rálehel
a túltolt tőke sárga szája. Párás
bűdösség-felhő lep bennünket el.*

*S hol zápfog rág, a város érdes
része,
hol a vasbányák fuvallata ing,
gép rugdal, lánc zúg, jajong ládák
léce,
lendkerék szija csetten és nyalint,
hol a fémkeblű dinamókat szopják
a sivalkodó transzformátorok,
itt élünk mi. És sorsunk össze-
fogják
a nők, gyermekek, agitátorok.*

*Itt élünk mi! Idegünk rángó háló,
vergődik benn a mult síkos hala.
A munkabér, a munkacső ára,
cincog zsebünkben, úgy megyünk
haza.
Ujságpapír az asztalon kenyérrrel
s az ujságban, hogy szabadok
vagyunk —*

*Poloskát ütünk lámpával s a kéjjel
s két deci fröccsel becsüljük
magunk.*

*Elvtárs és spicli jár a csöndben
erre,
részeg botlik, legény kordélyba
lóg,
mert hasal az éj s pörsenéses melle
mint szennyes ingből, füst alól
kilóg.*

*Igy élünk mi. Horkolva alszunk
s törten,
egymás hátán, mint odvas sarakás
s hazánk határát penész jelzi
körben
a málló falon: nedves a lakás.*

*De — elvtársaim! — ez a
munkásság,
mely osztályharcban vasba
öltöztött.*

*Kiállunk érte, mint a kémény:
lássák!
És bűvünk érte, mint az üldözött.*

*A történelem futószalagára
szerezve így készül a világ,
hol a munkásság majd a sötét
gyárra
szegzi az Ember öntött csillagát!*

Jogalkotás és jogalkalmazás

A bíróságok működése elé

Nyilvánvaló, hogy a háborus események
folyamánként óriási arányú társadalmi átalakulásnak kell
hazánkban bekövetkeznie. Évtizedek
bűnös mulasztásait kell pótolnunk és minden
erőnkkel arra kell törekednünk, hogy a
demokratikus Magyarországot mielőbb megalkossuk.
Természetes, hogy ennek során a fennálló
jogrendszernek is alapos változásokon kell
keresztülmennie.

Az új jogszabályok megalkotásánál a
legnagyobb óvatosságra van szükség. Nem szabad
abba a hibába esnünk, hogy a mult emlékeit
minden jogász kritika nélkül irtsk és mindenáron
új jogintézményeket és jogszabályokat alkossunk.
Természetesen a legsürgősebben ki kell vetnünk
a Corpus Jurisből mindazokat a törvényeket,
amelyeket az utóbbi évek során a szélsőséges
jobboldali politika, az esztelen lajgyűlölet és
hatalomféltés diktált. Meg kell tisztítanunk a
magyar jogot a közepkori feudális rendszer
maradványaitól is, amelyek napjainkig — különösen
a birtokjog és öröklési jog terén — egészen
különleges, Európában egyedülálló jogállapotokat
teremtettek. Ezzel egyidejűleg pedig olyan új
jogszabályok alkotására van sürgős szükség,
amelyek lehetővé teszik minden magyar ember számára,
hogy egy demokratikus országban a modern
szociális követelményeknek megfelelő életet éljen.
Ebben a vonatkozásban fel kell használnunk
mindazokat a jogász tapasztalatokat, amelyeket
a külföldi — szociális szempontból fejlettebb —
jogrendszerek nyújtanak számunkra. Meg kell
szabadítanunk a magyar jogot attól a túlzott
befolyástól, amelyet a német jogfejlődés az
utóbbi időben a magyar jogélethez gyakorolt
és azt eredményezte, hogy a magyar jogalkotás
egyes részeiben ugyiszlán szolgai utánozója lett
a nemzeti szocialista jognak.

Mihelyt nyugodtabb idők következnek,
legfontosabb feladataink közé

tartozik a fent vázolt munka elvégzése.
Erre a munkára össze kell fogniuk mindazok
a hazai jogászoknak, akiket képzettségük és
megbízhatóságuk e feladat elvégzésére
képesé tesz. Addig is azonban, amíg ezt az
átalakító munkát elvégezhetjük, az élet nem
állhat meg és a jognak továbbra is fennakadás
nélkül kell szolgálnia a gyakorlati életet.
Ezért a bíróságoknak és igazgatási hatóságoknak
minden ügyben különös gondot kell fordítaniuk
arra, hogy a változott körülmények folytán
mikeppem kell alkalmaznia fennálló jogszabályokat.

Amíg az új jogszabályalkotás sok
nehéz kérdésben tisztá helyzetet fog teremteni,
el kell kerülnünk, hogy a jog összeütközésbe
kerüljön az élettel. Ezáltal az eljáró fórumok
lényegesen nagyobb hatáskört fognak átmenetileg
élni, mint amennyi őket de jure megilleti,
de felelősségük is szorosan nagyobb lesz.
Mindenesetre, ügyészek és igazgatási tisztviselőnek
óvakodnia kell attól, hogy az előtte fekvő
ügyben bármiféle egyéni szenvedély vagy
bosszúvágy érvényesüljön. A legapróbb ügyben
is arra kell törekednie, hogy az elintézés a
legtöbbszörösebb összhangban álljon azokkal
a demokratikus eszmékkel, amelyeknek egész
életünket mostantól kezdve irányítaniuk kell.
De nemcsak belső tartalmában kell a hatósági
munkának különböznek lenni, mint a mulban,
de külsőségeiben is meg kell változnia,
mert a jövőben a hatóságoknak tényleg az életet
és a jogkereső közönséget kell szolgálniuk.
Mindenkinek éreznie kell, ha a hatóságok
elő kerül, hogy nem ellenség, hanem a közönségért
dolgozó, érző emberek előtt áll.

A jog nem lehet béklyója az egyéni és
társadalmi fejlődésnek, hanem annak
legfontosabb elősegítőjének kell lennie.

Dr. Timár István.

Toth Etelka halála

A száguldó események sikettit viharában
is megállit bennünket egy fájdalmas,
lesújtó hír: egy tiszta, nemes és nagy
lélekkel lettünk szegényebbek. Toth Etelka,
a református leánygimnázium tanárnője
56 éves korában az egyetem klinikáján
meghalt. Toth Etelkában eszményi munkást
vesztett a magyar pedagógia. Nemcsak
alapos tudása, hanem páratlan nevelőértéke
is mintaszerű tanítónak emelték. Rendkívül
gyöngéd és megértő lélek volt, aknek a
gyöngédsége sajátos módon párosult a
férfiasan komoly és haraktól sem megriadó
igazságszereséssel. Azok a leánynevezdék,
amelyek formálókeze alól kikerültek,
örök e az ő belső nemességének a
visszfényét fogják sugározni. Korai
halála mélyen megrendítette Debrecen
egész társadalmát.

ISKOLA

Polgár iskolai tanulók! Évnyitó
december 19-én. Gyülekezés: katólikusok
fél 9 órakor Varga-u. 5. sz. alatt,
reformátusok 9 órakor a Kollégium
előtt.

Gyakorlóiskolások!

A ref. Kollégium tanítóképző és a
Dóczi tanítóképző gyakorlóiskolájában
az I-IV. osztályban, hétfőn, 18-án 8
órákor megkezdődik a tanítás a
Kollégiumban. Bejárat a főkapun.

Gimnáziumi hirdetmény

A gimnázium munkáját f. hó 18-án,
hétfőn a tanév ünnepekor megnyitásával
megkezdjük. A tanulók d. e. háromnegyed
9-kor gyülekezzenek a ref. Kollégium
udvarán. Istentisztelet után az évnyitó
ünnepelet 10 órakor tartjuk a Kollégium
oratóriumában. A szülőket az iskola
barátait a taton hívjuk meg. dr. Simon
László igazgató.

Nyugdíjas tanárok, tanítók vagy özvegyeik

nyugdíj-igényük számbavétele végett
sürgősen jelentkezzenek a tanterületi
főigazgatóságon, amely most a városi
adóhivatal 38. sz. szobájában működik
9-től 1 óráig. Bejárat a Sas-utcai
kapun.

Ne titkolja

**üzlete megnyitását,
vevőközönséget csak hirdetéssel
szerezheti.**

OROSZ NYELVTANFOLYAM kezdők részére.
Érdeklődés a kiadóban.

Dr. Brüll-féle műkereskedés

Piac-utca 75 megnyit

Bútorok, csillárok, fali karkok,
nemes porcellánok gyári áron.

A t. közönség pártfogását kéri

Brüll Zoltán

SZAKSZ

A tanulók után 2 óráig Szervező bizottság Az összes munkások do nékül állók érkezetlet nést kér a A régi sz sok munká kezzenek A Feihvás kásokhoz! 19 órakor felételez veiket meg vezetőség tá sárna vez to meg ele Felkeren mestereke i. hó 19-én. utca 28. sz meg. Alelné

Mega at áru

A debreczen szakszen minteg lest Bercsai elnök Nagy Gyula a p.ü. és E. B. res. And mák által meyer a g magáévá tagu s-er ma d Nagy zot. az aita ssekkel. Is problemák meg kell o tos munkat agjait, az

Orvos ból ugyan szám, első alá költöz után 3-5 magy. kir.

HALALG Makai Esz Temetése 2. A. ravat Peroc-dulo lat.

Toth Etelka 56 éves korában hétfőn délután 2 órakor a városi adóhivatal 38. sz. szobájában meghalt. Bejárat a Sas-utcai kapun.

Özvegy. Sz. ka 78 éves fón délután A. ravata 8. Dankó Özvegy 85 éves kora ma délelőtti Gyű. hunyt. Tez kor lesz sirhelyén. vállalata Bányai tés ma d III. ravat Bányai órákor les Bartha vá

SAKSZERVEZETI HIREK

A munkások december 20-án délután 2 órakor taggyűlést tartanak. Szervezőbizottság.

Az összes vas- és fémpipari kistehermunkások (a jelenleg munkanélküli állók is) ma délelőtt 9 órakor érkezőket tartanak. Pontos megjelölést kér a vezetőség.

A régi szervezett hőripari munkások munkásközvetítés céljából jelentkeznek Arany János-u. 2. szám alatt.

Felhívás a debreceni hőripari munkásokhoz! A befizetés vasárnap délután 10 órakor megkezdődik. Azok, akik felételekre jelentkeztek, tárgyi könyveiket megkapják s egyben felkérem a vezetőséget, hogy a vasárnapi taggyűlésen megbeszélést tart. Pontos megjelölést kér Simon J. titkár.

Felkérem a képesített közművesmestereket, hogy szakosztályi ülésen a hó 19-én d. e. 11 órakor a Kossuth-utca 28. sz. alatt okvetlen jelenjenek meg. Alelnök.

Megakult a debreceni piaci árúrok és kertészek szakszerveze

A debreceni piaci árúrok és kertészek szakszervezete a alakuló gyűlésen mintegy 220 tag vett részt. A gyűlést Bere András szakszervezeti bizottsági elnök nyitotta meg. Koronóknak Nagy Gyula piaci árúrt ajánlotta, amit a piú és egyben uan elogadótt. E után Bere András ismertette a töbi szakmák által már ellogadott programot, melyet a gyűlés egyhangú heyeséssel magáévá tett. Ezután a közgyűlés határu szervező bizottságot választott, majd Nagy Lajos vasmunka s foalakozt. az általános sakszervezeti kérdésekkel. Ismertette azokat a súlyos problémákat, melyeket a dolgozóknak meg kell oldaniuk és komoly, celtudatos munkára buzdítva a sakszervezet tagjait, az ülést bezarta.

Orvosi hír. Kibombázott lakasomból ugyanabba a házba, Péterfia-u. 42. szám, első emelet, jobboldal, III-ik ajtó alá költöztem. Rendelek reggel 8-9, délután 3-5 óráig Dr. Báthory Sándor Gyula magy. kir. dohánygyári főorvos.

HALALOZÁSOK. Özv. Szilágyi Jánosné Makai Eszter 63 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délelőtt 11 órakor lesz a 2. A. ravatalozóteremből. Lakás: Ondódi Perce-dűlő 5. Gebauer temetkezési vállalat.

Tóth Etelka Dóczy-intézeti tanárnő 57 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozóteremből. Lakás: Kossuth-u. 26. Dankó temetkezés.

Id. Simon István nyug. ref. igazgató-tanító 85 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető II. B. ravatalozóteremből. Lakás: Csallag-u. 58. Dankó temetkezés.

Özv. Szabó Kálmánné Mária-laki Piroska 78 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 1 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozóteremből. Lakás: Blaháné-u. 8. Dankó temetkezés.

Özvegy Nábrádi Imréné Tóth Zsuzsanna 85 éves korában elhunyt. Temetése a sírtól ma délelőtt 11 órakor.

Ifj. Györfly Lajos kertész 19. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemető XV. táblában lévő sírhelyén. Lakás: Bezerédi-utca 35. Bartha vállalata végzi.

Bőnyei János 79. évében elhunyt. Temetése ma délelőtt 10 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Bartha vállalata végzi.

Bányai István temetése ma délben 1 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Bartha vállalata végzi.

Megnyílik a városi thermál-fürdő

A nagyerdei thermál-fürdő f. hó 18-án, hétfőtől kezdve a nagyközönség rendelkezésére áll.

Nyitva: reggel 8 órától d. u. 3-ig. Férfiak részére: vasárnap, hétfő, szerda és péntek.

Nők részére: kedd, csütörtök és szombati napokon.

Napijegy ára 3 P.

Üzemanyag és felszerelési tárgyak hiányában gyógytényezőket nem szolgálhatunk ki.

Felhívjuk saját használatára mindenki hozzon magával. Világítási Vállalat.

Négy ivámpát üzembe helyeznek a Piac-u.án

A tegnapi napon intézkedés történt arról, hogy a Ferenc József uton négy ivámpát helyezzenk üzembe. Így az utcai világítás a lehetőséghez képest javul. A város vezetősége igyekszik oda-hatni, hogy Debrecen összes ivámpái minél előbb működhessenek.

Eljegyzés. Konecz Zoltán debreceni református lelkész eljegyezte Biczó Aranka tanítónőképzős úrléányt.

Felhívás a Debrecenben tartózkodó sportegyesületek vezetőihez! Felhívom a debreceni sportegyesületek vezetőit, hogy folyó hó 17-én, vasárnap délután 3 órakor (magyar idő szerint), a sportélet megindítása végett a rendőrkapitányság II. em. 79. sz. alatt feltétlenül jelenjenek meg. Dériódy Béla, szolgálatvezető.

Hirdetmény. Mindazok, akik lovakkal, 2 éven felüli ökrökkel, vagy bivallyal rendelkeznek, de a mentlepre azokat lehelélyezni végett ezideig még nem vezették elő, vagy a legutóbbi vizsgálat alkalmával el lettek küldve, állataikat december 20-án és 21-én, szerdán és csütörtökön a mentlepre lehelélyezés végett annál is inkább vezessék elő, mert ellenkező esetben a náluk lévő lovakat, ökröket és bivalyokat elvételem. A bemutatásra elővezetendő minden ló és csikó, tekintet nélkül azoknak korára, továbbá két éven felüli ökrök és bivaly. A tulajdonjog igazolásához szükséges okmányokat, vagy egyéb iratokat mindenki köteles felmutatni. Debrecen, 1944. évi december hó 16. Polgármester

Bornyiné
üzőszalonját
uiból megnyitotta
Rákóczi utca 11,

Illetményjegyzék nyomtatvány kereseti adó befizetéséhez kapható a
"Méliusz"
könyvkereskedésben

A legmélyebb fájdalommal jelentjük, hogy drága édesanyánk, az anyai önfeláldozás mintaképe

özv. Szabó Kálmánné Mária Piroska

életének 79., özvegyiségének 24. évében, 1944 december 15-én délután 4 órakor, szelídséggel viselt, évekig tartó szenvedés után nemes lelkét visszaadta Teremtőnek.

Drága halottunkat 1944 december hó 18-án, hétfőn délben 1 órakor temetjük a Köztemető III/A. számú ravatalozóteremből a református egyház szertartása szerint.

Debrecen, 1944 december hó. 16.
Gyermekei: Dr. Szabó Sándor, Csobán Endréné Szabó Katinka. Veje: Csobán Endre.

Helyreigazítás

Az „Orvosi kamara vagy új szervezet?” című cikkünkbe szedési hiba csúszott. Dr. V. C. J. Lajos vármegyei tisztifőorvos szavai így hangzottak: „Kívánatosnak tartom a Kamara tisztifőorvosnak mielőbbi megválasztását.”

HIRDETMEY

A debreceni pályaviváru folyamatban lévő építésekhez 50 munkásnót felveszünk, akiket fizetünk s közmunka a ól men esito igazó vanny 1 lá.unk e. Jelent ezés f. hó 18-án s 19-én reggel 7 órakor a út ház mellelti páya.esteri irodában Mészáros ellenőr úrnál. Debrecen, 1944 dec. 17. Üz.e.vezetőség.

Hirdetmény. Felhívjuk a Debreceni Helyi Vasú és Debrecen-Nyirbator Helyiérdekű Vasut azon alkalmazottakat, akik még szlgától távol vannak, hogy a vasutak üzle.gazgatóságánál (Csapó-u. 24. l. em.) jelen felvástól számított 3 napon belül szlgátületeire okvetlen u. jelentkezzek. Az üzletgazgatóóság.

Hirdetmény. Felragazok n egyik ben már felhvtam Debrecen város lakosságát, hogy a halálozókat az érdekelteknél no zártaok jelentésk be az anyakönyvi hivatalban. Megállapítottam hogy ennek el enére sok haláleset minc. beje.en.v. Lzu a. ismetelen es nyomas tekosan lelvom a lakosságot, hogy el. hal. hozz tartozojuk nala ese.e. a Balta zár-u. 4. szám alatti anyakönyvi hiva al. ban ráláható hal. eset elvetelt irodá. ban a hal. eset bekövekezt. után ké. sdelem nélkül eienisik be. Debrecen. 1944 december 11. Polgármester.

Hirdetmény. Az államvasutak üzletvezetősége felvesz 100 munkást es 15 ácsot (szeszamua). Jelent ezés az üzletvezetőségne (Piac-u. 18. l. em. 41.) f. hó 18.án, 19-én es 20-án 8-2-ig. Az alkalmazott munkásokat iiz tjük es közmunka a ól mentesito igazoiavnyat lát,uk el. Üzletveze.őség.

Felelős szerkesztő: Radó István.
Felelős kiadó: Dr. Tariska István
Kiadja: a „Szabadság” nyomda- és kiadóvállalat Debrecen,
József kir.út herceg-utca 16. sz. em.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSEK DÍJSZABASA. Állás- és lakáshirdetések: hétköznap szavanként 40 fillér, vasárnap 50 fillér; egyéb hirdetések hétköznap 50 fillér, vasárnap 60 fillér.

Számunkasok a sakszervezek közvetlen, Arany János u.ca-2.

HAZASSÁG

32 éves iparos ember vagyok, megköszönlök 20-25 ezer pengő hozománnyal, ki önállóan rendelkezni. Cím a kiadóba „Piros szegfű” jelígre.

MUNKA

Varródába tanulóéányt fizetéssel felvesz Kiss Katalin nőiszabó, Hatvan-u. 6.

Házmeztért felveszek. Érdeklődni lehet Simoné. Ny-út 10. tiszthelyettes-nél.

Egy jómunkás sütősegéd, aki önállóan dolgozni tud, azonnal felvétetik. Szalay-sütőde, Csapó 73.

Kalaptisztító műhelyben férfa-lapokat vállalom kimosni, formálni Beliczay Lajos, Ferenc József-utca 38., udvarban hátul.

Kovácsműhelymet megnyitottam. Nagyvárad-utca 16. Suba István.

Besky Gyula kerégyártó-mester iparát megkezdte. Nyilas-telep, Létai-út 15.

Fuvarost keresek részben tengeri beszállításához közeli kövesútnál lévő tanvármól. Meszena-utca 13.

Komencsós kocsis, komencsós majoros (mindenes) közeli tanyára kerestetik. Ajtó-u. 16.

Dr. Takács József irodáját megnyitotta. Vár-u. 2. II. 2.

Egy sütősegéd felvétetik. Bethlen-u. 76.

Szathmáryné sz. Nagy Piroska nőiszabóságát Széchenyi-u. 3. sz. alatt tovább folytatja.

Közepkorú házvezetőnőt magános férfi felvesz. Miklós-u. 32.

Szathmáry címfestő- és mázó-ló-mester iparát továbbra is Széchenyi-utca 3. szám alatt folytatja.

Figyelem! Gomb- és csatláthúzás, művirágkészítés, harisnyaszemelés, szedés, övek készítése stb. Üzememet folytatom! Matko Ferencné, Ferenc József-út 73. sz.

Perfekt gépirónó, minden irodai munkában teljes jártassággal, többéves gyakorlattal elhelyezkedne. „1945” jelígre.

Trafikba ajánlokom kiszolgálónéknak, vagy bármilyen más üzletbe. Cím a kiadóban.

Asztalosmunkát, épületbútor vagy üzletberendezés javítását, vagy átalakítását olcsón vállalja özv. Molnár Józsefné, Sas-u. 2., pincelakás.

KÖZJEGYZŐI IRODA működését Ferenc József-út 30. alatt megkezdte.

Majorosnak közeli tanyára elmennék, esetleg homokra is. Pósa-u. 48.

Legszébb tartós hullám, újdonság, tyúkszemvágás, manikür stb. özv. Nemes Anajosné fodrász szalonjában, Ferenc József-út 38., udvarban.

Gyerfayüzembe fiatal férfi azonnal felvétetik. Szabadmozgási igazolványt kap. Nap-u. 4.

Fodrászatomat kibombázás miatt egyelőre Hajnal-utca 21. alatt folytatom. Polgár Sándor.

Házmeztért azonnal beköltözhető lakásba felveszek. Csapó-utca 41.

Öndödi tanyámra majorost azonnalra felveszek. Jelentkezni lehet Honvéd-u. 42.

Egyemista tanítványokat vállalom „Egyetemista” jelígre.

Akácfa (10 drb.) kivágásához munkás kerestetik. Karácsonyfa kapható. Vénkert, Domokos-utca 18.

Vágó-féle szabással készített anyagból férfi felhőnműt a Tiszántúli Felhőnműüzem, Vár-u. 2. sz., félemelet.

Lakatosnőt azonnal felveszek. Korom Gábor, Bethlen-u. 5.

Cipészegéd vegyes munkára felvetetik. Kőr-u. 124. sz.

Zongoráznit tanítok juttányos áron. Gyakorlokat ellogadok. Vígkedvő Mihály-utca 27.

Szönyi Sándorné fehérneművarrodáját újból megnyitotta. 9 órától 3 óráig. Széchenyi-u. 14.

Majorosi keresek közeli tanyára. Csemete-u. 10.

Szabóságomat megnyitottam. Fűrt ruhát készítek. Papp, Piac-u. 7.

Háztartási alkalmazott, mindenfelé felvétetik. Miklós-utca 34.

Kárpitosmunkák készítését, javítását vállalom. Kossuth-u. 47.

Hozott anyagból felhőnműt, melltaritót, pizzamát készítek. Péterfiné, Rákosi J.-u. 6. f. 1.

Fűnyképzés segédeket azonnal felvesz Berzékiműterem.

Tanulókat és kocsist felveszünk. Gazdák Sütődeje, Böszörményi-út 15.

Kesztyű, pulóver stb. kötését hozott fonálból vállalom. „Judit”, Kigyó-utca 8.

Keresünk mérlegképes könyvelőt azonnalra. Cím: Schneider K. F. T. konzervüzem, Kossuth-u. 39.

Angóra- és birkagyapjufonást vállalom. Kossuth 69., V. ajtó.

Lakatosnőt fizetés felveszek. Szilágyi János lakatosmester, Arany János-u. 1.

Komencsót vagy majorost keresek. Érdeklődni Nagycsere 82. sz., Bihari Ferenc.

LAKÁS

Bútorozott szoba kiadó Rothermere-utca 31.

Garzonlakás kiadó. Nyomató-u. 9.

Különbejárati bútorozott szobák kiadók. Vilmos huszárezred-utca 15.

Vendéglői szálloda kert-helyiséggel kiadó. Értekezni: Szoboszlói-út 4.

Kétszobás családi ház városban eladó. Értekezni Homok-u. 82.

Diákok vagy diákleányt kosztál, lakással felvezek. Honvéd-u. 33.

Csavarai bútorozott szoba azonnalra is kiadó. Miklós-u. 32.

Bútorozott szoba kiadó magános nőnél magános férfinak. Hatvan-u. 55.

Templom beüvegezésére üvegezőt keresünk. Anyag van. Jelentkezés Vigkedvü Mihály-utca 4.

Jókarban lévő villa a Poroszlai-út elején kiadó. Értekezni lehet az Idegklinikán a kapunál.

Utcai bútorozott szoba nagyobb diáknak azonnal kiadó. Miklós-u. 43.

Magános úriember magános nőhöz elmenne lakni, akinek szép tiszta spicizos lakása van, teljes megélhetését biztosítom. Értekezni Csapó-utca 41.

1 szoba, konyha, fűdősoba bútorral vagy anélkül kiadó. Dózsa-u. 15-b. Értekezni Jokai-u. 16. Novákné.

Modern bútorozott szoba 2-3 személynek kiadó Bercsényi-u. 39.

Dolgozó férfinak bútorozott szoba kiadó. Érdeklődni délután 4-től 5-ig Rigó-u. 53.

2-3 diákok kosztál, lakással elfogadok. Bercsényi-u. 61. sz.

Két egyetemi hallgatót vagy házaspárt albérlébe felvezek. Homok-u. 140.

Kiadó egy utcai bútorozott szoba komoly embernek. Baross-u. 15.

Rakovszky-utca 1. számú ház eladó.

Albérlőt felvezek. Kút-utca 138.

Kiadó lakás, Cségekert-utca 31. sz. alatt 2 szoba, konyha, előszoba, spiciz azonnal kiadó.

Kiadó szép szoba előszobával, konyha, kamara, bútorral vagy anélkül. Széchenyi-utca 89.

Keresek egy különbejárati bútorozott szobát helváros területén „Tiszta” jelűre.

Egy szoba bútorozva, vagy anélkül kiadó hétfőtől Széchenyi-u. 24.

Simonyi-úton villa kiadó. Érdeklődni szállítási iroda, Piac 50.

Egy tíz méteres üzlethelyiség szobával vagy anélkül kiadó. Kút-u. 124. sz.

Keresek központban vagy közel két-, esetleg egy-szobás egészséges, beköltözhető lakást. Közzvetítő díjazok. Cím a kiadóban.

ELADÁS

Egy drb. samottos kályha eladó. Bercsényi-u. 61.

Aktafáska, új eladó, hozott anyagból készített. Csokonai-u. 44. Varga.

Asztalspór, jókarban lévő olcsón eladó. Hüvely-utca 11.

Egy asztalsparhelt eladó vagy női télikabátal elcserélhető. Teleki-u. 92. sz. hétfőn 9-11-ig.

Angórafonalat, sparheltet, krumplit eladok, részben cukorért elcserélek. Magoss György-tér 28.

Eladó 6-7 métermázsra nagyon szép káposzta olcsón. Csapó-utca 41.

Bőr kabát hosszú, jó állapotban, egy borjúbőr aktafáska eladó. Érdeklődők címüket a kiadóban hétfőn adják le.

Eladó fehér cserépkályha, pianó és építési anyagok. Cím: Vigkedvü Mihály-utca 13. szám.

Nagy alakra alig használt rövid kabát szép opozongallérral, nutriabéléssel eladó. Meszena-u. 5.

Bőröndök készítését és javítását vállalom. Szilágyi bőröndös, Simonffy-utca 5.

Üzlethelyiség kisebb és egy szoba bútorral vagy anélkül albérlébe kiadó. Burgundia-u. 7.

Kéttágú családhoz középiskolás mindenféle felvételt vagy bejáratot, vagy bentlakónak. Rákóczi-u. 51.

Egy jókarban lévő női varrógép eladó. Honvéd-utca 23. Eladás

Eladó varrógép, samottos vaskályha. Érdeklődni vasárnap d. e. 9-11-ig Teleki-u. 19. sz.

Férfi télikabát eladó. Cím a kiadóban. Egy jó asztalsparhelt eladó. Kossuth-u. 11. sz.

Fonnyaltó angóraszőr eladó Kinizsi-u. 80. sz.

EGYÉB

Értesítés! Turul Magyar Országos és Anker biztosítók értesítik ügyfeleiket, hogy irodájukat Könyök-u. 12. (Maróthy-utca sarok) újból megnyitották. Kérjük feleiket elmaradt és esedékes díjaik befizetésére, valamint kötvények és az utolsó díjnyugta bemutatására.

Korlát adok sóért, cukorért vagy mézért. Tanító-u. 5. sz.

Hálószebubátorú új férfi télikabátot és férfi ruhát cserélek. Teleki-u. 42. Bihariné. Hármát csepengetni!

Két diákok vagy egy urat teljes ellátásra felvezek. Hatvan-u. 59. keresztúton.

Vezek frógépműszerész és más fémipari szerszámot. Huray frógépműszerész-mester, Kossuth-u. 39

Uriszabóság férfiruhát hozott anyagból tökéletes szabással készítek. Tiszántúli Ruháüzem, Vár-u. 2. sz., félemelet.

Kérem azt a megtalálót, aki a 11-én reggel Simeonból indulva, a Parsányi-korcsmától a Kiscseréig egy zsákba kötött podgyaszt, benne egy drb. női 37. jobb láb és egy drb. férfi 42. ballábás felcipőt talált, hogy címre juttassa el. megjutalmazom. Tokay Ferenc, Debrecen, Hajó-utca 2.

Uri- és egyenruhaszabóságom ismét megnyílt. Seleni Mihály. Piac-u. 41. Javítást, fordítást, vasalást vállalok.

Egy-két diágyereket teljes ellátásra azonnal felvezek. Arany János-utca 12., II. ajtó.

Veszek és eladok használt bútorokat, ruhaneműket, varrógépet. Mezei Gyula, József kir. herceg-u. 50.

Öntött ócska vasat veszek minden mennyiségben. Kronberger, Kishegyesi-út 18.

Magánórák adását megkezdem. Ilonka néni.

Figyelem! Használt női és férfi ruhákat és cipőket, fehéreneműket veszek és adok a lakásomon. Hívásra házhoz is megyek. Zagyva Gyula ószeres, Bethlen-u. 50. sz.

50-100 darab 3-7 hónapos malacot keresek megvételre. Széchenyi 85. (H. 36.)

Matta Anna női kalap-szalagját megnyitotta Simonffy-u. 2.

HADHÁZY közjegyzői iroda működését megkezdte. Piac-u. 43. (Svejtits-bérlház.) (H. 13.)

Lebombázott házat vagy telket megvételre keresek. Üzletes ház előnyben. Ügynököt díjazok. Cím a kiadóban.

Tetőfedéseket palával, cseréppel, papírral, szurokkal soron kívül végez. Bu.yovszky Dániel, Széchenyi-u. 41.

Antik és stíl bútorok, oszillárok, díszműtárgyak, festmények, gyermekkosci, gyermekágy és zseirnak való zománczott kőedények olcsó árban beszerezhetők az Ingóság-közvetítőben, (Püspöki palota).

Lovát veszek. Arany János-u. 53.

3-tól 6-ig puloverkötőgépet keresek megvételre, gyapjúkártyoló gép-szalagot keresek. 10-12-ig. Ferencz Dénesné, Eötvös-u. 8.

Építőtűt, deszkát, léceket, téglát, cserépet és mindenféle építési anyagot, újat és ocskát veszek. Acsmesterek Szűvelkezte. Károlyi Ferenc József-út 16. István gőzmalommal szemben. Délelőtt 10-12-ig.

Eladók káposztáshordó, fűrdőkád, vaságy, női borszonybunda. Szenet adok cukorért. Körte-utca 10.

Répa részbeni készítése kiadó Nyilastelepen, Márton Kálmán-u. 52. Hármórinál.

Forgalmas helyen fűszerüzletet átveszek be rendezéssel. Kiss Péter, Görbe-u. 3.

Keresek választott malacot és egerészó cicát. Dugovics Titusz-u. 11.

Gramofont, gramofonlemez, mindenféle hangszertáru megvételre keresek. Szendrő, Batthyányi-utca 22.

Tengeri felébe törni kiadó kovesút mellett 5 km-re Bundi-u. 7.

Megvételre keresek jókarban lévő zománcos asztalsparheltet, esővestengerit pénzért, esetleg élelemért. Gohér-u. 20.

Eladó kert Károlyi Ferenc József-út 17-á. Értekezhetni Püspöki palota, Szendrő.

Egy jó állapotban lévő vasutasköpnny feöltőért elcserélhető. Kigyó-u. 32.

Élelmiszert adok két lengyel nadrágot vagy anyagért. Rákóczi 51.

Nagy fehér konyhakredenc és egy kihúzható asztal eladó. Megtekinthető 8-10-ig Apaffy-u. 18.

Egy igásló saját rakkussal eladó. Kinizsi-u. 61.

Olyan egyént keresek, aki október 10-iken kislánnyommal, Szabó Magdával beszélt és eltűnéséről felvilágosítást tud adni. Kérem, keresse fel nővérét, Földmíg Zoltánnét, Czegléd-utca 20.

Egy zománczott tűzhely és egy Kalor szénkályha eladó. Rakovszky-utca 1.

Felsőjászai ref. iskolával szembeni Belegráder-féle üzlethelyiségből elűljadonított tenniszűtő, képek, villanyburák, szalmazsákjének magas jutalmat adok. Címem: Közsegháza, vagy Debrecen, Kossuth-u. 13.

Felkérem azt a leányt, kivel vasárnap munkából Horthy-kórházból jöttem, kis kosaramat, abroszt, kulcsokat szíveskedjék sürgősen Kossuth 39. házfelügyelőnek átadni.

Nyolc méteres létra, vályúk, sütőlapátok, jármók eladók. Rövidebb létrát készítek. Homokkert, Tusnád-utca 7. Templom mögött.

Női és férfi télikabát eladó. Csapó-u. 66.

Elveszett jobblábás zöld halinacsizma becsületes megtalálójára jutalomban részesül. Bujdosó-u. 22.

Az „Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat” felhívja tagjait, hogy szerzett jogaik érségben tarthatása végett úgy a hátralekös, mint a f. havi tagdíjaikat szíveskedjenek irodánkban (Ferenc József-út 10. szám, I. emelet) délelőtt 9-12 óráig befizetni.

Magas termetre keresek városi bundát vagy télikabátot és egy öltönyt. Fűrdő-u. 2., iroda.

100-120 kilós dísznőt vennék. Ugyanott hordók és női kabát eladó. Csonka-utca 8.

Szabó Erzsébet el, lakása a régi H-u. 58. Jöve-teléről értesítsen ujságlag.

Eladó öntött vaskályhák, samottozott kályhák, asztaltűzhely, kisebb káposztáshordó, csavaros vaságyak. Bethlen-u. 5.

Darálómalom felesbe vagy bérlébe kiadó, esetleg traktorral betársulhat. Értekezni hétfőn K. Tóth-utca 30.

Abaküvegezt hozott anyagból elvállalok. Nyil-utca 55.

Zongora-, vonóhang-szerkesztő műhelyemet megnyitottam. Hangolást, javítást olcsón, szak-szerűen végzek. Tonté, Varga-u. 15.

Antik bútorokat veszek. Címét kérem a kiadóba leadni.

Angol, francia és német órákat ad Purkhardt Magda, Ferenc József-út 43., III. lépcsőház, házfelügyelőnél.

Ezr pengő jutalmat adok annak, aki a Teleki-utca 62. szám alól elvitt ruhák, kabátok és cipők nyomára vezet. Laczkó, Teleki-u. 62.

Tetőcserepet pénzért, élelmiszert veszek. Bethlen-u. 72.

28-as, prima állapotban lévő hócipót adok nasonló minőségű 25-ösért. Csapó-u. 1., II. lépcső, II. e. 1. ajtó.

Mindenféle gyermekjátékot, mese- és képskönyveket veszek. Novák Márta játékkészlete, Csapó-u. 1.

Cukorért cipőt adok, huszonháromas teljesen újat, jó állapotban lévő harmincnyolc és női harmincnyolcást, sőtéték antilopból. Mindegyik hőrtalpu. Csapó-u. 1. II. lépcső, II. e. 1. ajtó.

Óvóhely új faanyaga, 3x3 méteres eladó. Domokos Lajos-u. 14.

Szódavíz kapható Kiss Sándor szikvízüzemében, Apaffy-u. 155.

Költözést vállalom kézikocsimra. József kir. herceg-u. 13.

600 drb. szövati cserépet élelmiszert elcserélek. Széchenyi-út 89.

Elvesztett a Csapó-utcán költözökös aikalmaival egy négyoszlopos utazókocsit, tele női ruhaneművel. Kértek a becsületes megtalálót Csapó-utca 29. alá beadni, mivel egy két-gyermekes szegény munkásszony tulajdonát képezi.

Varrodámat Eötvös-u. 92. alól ideiglenesen Vendég-u. 24. alá helyeztem át. Nagy Mária nőiszabó.

Ács Eta nőidivatszalonja Piac-u. 49.

Egy tangóharmónikát keresek megvételre. Kossuth-u. 7. Szücs.

Építési anyagok, aholit és mozaiklapok ismét kaphatók a Debreceni Műgyár Fűrdő-u. 2. sz. telepén, téglá pedig a Kishegyesi-út 459. sz. téglagyárában. Telefon névre hívandó.

Kerékes rokkát megvételre keresek. Kossuth-utca 69., V. ajtó.

Száraz akácfát adok cserébe női fehéreneműt, férfinadrágot, — esetleg karórát és dunyhakért. Böszörményi-út 72.

Öndöd állomás és a kövesút között lévő tanyáról kitermelteinek részébe akácfát. Érdeklődni a Városháza 9. sz. szoba, reggel 8 és 9 óra között.

Karórát vásárolnék. — Miklós-utca 8., első lakás.

Rokkát keresek megvételre. Maróthy György-u.

Koksztriket cserélnék tűzfűtőért, esetleg zsirt adok érte. Görbe-u. 3., jobbra 2. ajtó.

Gyógyszereket veszünk. „Megváltó” patika, Piac-utca 18.

Fajszőlő felesbe kiadó, gondosan kezelt, bőtermő. Vágóhidhoz 10 perc. Értekezni Arany János-u. 30. sz.

Cukrász-mesterek figyel-mébe! Szakmai megbecsülésre hétfő délelőtt 10-kor Bódogh cukrásznál jelenienek meg.

Felkérem azon ismeretlen illetőt, aki leányom, Váci Margit hollérol tud, címét velem közölni szíveskedjék. Hajdúszoboszló, Nádudvari-u. 15. Váci Janos.

Veszek ébresztő órát, karórát vagy zsebórát, női és férfi fehéreneműt, párnahajat, paplanlepedőt, paplant, férfiszövetet, vagy ruhát. Pozsonyi-út 8. sz.

Ócska ruháért házhoz megyek és lakásomon veszek. — Fülöp Mihály, Arany János-u. 5.

Figyelem! Koncz József kelmefestő és vegy-tisztító üzemet megnyitotta.

Tangóharmónikát veszek. Hangléczt cserélek. Ajánlatokat vasárnapig „Zene” jelűre kérek.

Ezer pengő jutalmat adok, aki a kismacsi Mező-tanyáról elvitt kabátok, ruhák nyomra vezet. Nagy, Szent Anna-u. 31.

Eladó villanymotor 220 X1 lovas. Katz-telep, Arpa-u. 10. sz.

Figyelem! Gomb-, csatt-, áthúzás, harisnyaszemfel-szedés, övek készítés stb. Üzememet folytatom! Matkó Ferencné, Ferenc József-út 73. sz.

Eladó szigetelt vezeték, új, kb. 600 m 2,5-6 négy-szög. Apaffy-u. 16.

Búzárt, rozst minden mennyiségben vásárol Takács terménykereskedő.

Férfiszabóságom Sas-utca 2. szám alatt folytatom, minden szabómunkát vállalom. Sárközy.

Répát, rozst részbe hazaszállítanak. Okrók, telén kiadó Arany János-utca 3. keresztúton.

Télikabátzövetemet elcserélem cukorért. Ifj. Kovács, Czegléd-u. 11.

Megvételre keresek 45-80 HP szívógázmotort, vagy gőzgépet. Ajánlatot kérek Dégenfeld-tér 3. sz. alá Bakos.

Széky Lászlóné női-szabóműhelyét Rákosi Jenő-u. 6. félemelet megnyitotta.

Gyalupadomat ismeretlen tettesek az elmúlt napokban Bethlen-u. 46. ki-bombázott műhelyemből elvitték. Kérem, ha valaki tud róla, értesítsen, il-lően jutalmazom. Székely László, Rákosi Jenő-u. 6.

10-15 darabig 3-4 hónapos malacot keresek. Csokonai-utca 39.

Izletes házikosztót adok 2-3 fiatalembernek. Cím: Bercsényi-u. 61. sz.

Férfi nyűt vennék. Eladó egy új mosófűtő. Gólya-u. 15.

Megvételre keresek egy modern hálószebubátort. Rákosi-u. 14.

Tollat vesz és elad Toll-gyűjtőtelep, Pesti-utca 1. szám. Hatvan-utca sarok.

Deák F.-u. 22. lebombázott hentesüzeméből elvitték egy húsdaráló voltot. Aki tud róla, szíveskedjen értesíteni jutu-lom ellenében. Rákóczi-u. 14. Korom.

Hallókészüléket keresek megvételre. Katona Mici, Magoss György-tér 22.

L. évtől yam.

Szerkesztőség: Kiadóhivat

20

A 2. u határ néme

Az egész 5 gyarországi híre érkezik. szakaszon T hadseregének goszláv hados folytatja offe és a Dráva k felé, e hadse lyos páncélos Tolbukin—Pr lyos vereség sebtiben oda feltöltött né vejencai tó szakaszon nemcsak Szé döntené el, h vörös hadse alakulatainak rányban, a tén előretörve elvágják az kivezető v országotat és ezzel beille met a főváro acelláncha. Budapest é egyébként M hadserege sz ként foglalja német védel külvárosokba ményeket. Ha a Budapest jet nyomá és a főváro ts beszámolna Budapest nek látszik. gyelmünk na tróm köti le. ból azonban centrumának